

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălănatate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).

Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumerățiune nouă

la

„Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1880 cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumerățiune se trimit mai cu înlesnire prin asigurațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime să fie scrise bine, ca să se poată cetă.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Decembrie 1879 ași înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista sau a întârzi cu espedarea foiei*). Acei on. dd., cari prenumeră de nou, să nu întârzie, pentru ca editura să se poată orienta cu tipariul esemplantelor.

Editura „Telegraful Român” în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în expedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Revista politică.

Sibiu, în 19 Decembrie.

După foile din Budapesta astăzi era să fie ședință dietală atât în casa deputaților cât și în casa magistraților.

„Fremdenblatt” primesce dela Praga scirea, că pentru cazul, când în casa deputaților austriacă s'ar fi respins proiectul de lege pentru armată și cabinetul Taaffe ar fi trebuit să se retragă, dreapta acestei case avea o listă completă de ministri gata. Hohenwart avea să ia presiul și internele, contele Clam Martinitz

finanțele, contele Revertea cultele și instrucțiunea publică, Prazak justiția, contele Falkenhayn comerțul, Horst apărarea țerei și portofoliul agriculturii avea să-l primească un membru din clubul Polonilor.

Publicarea aceasta are să fie un avis, prin care „constituționalii” din Cislaitania și tovarășii din Translaitania să-și scie ținuta la fiitoarele votări, căci altcum „bebea” eacă-o așteaptă la spate să le ia împărăția. Numai e greu pentru cei ce au să evite Charibdea, căci ușor pot cădea în Scilla.

Cestiunea rescumpărării căilor ferate din România au provocat un conflict între Germania și România. Camera română votase deunădile strămutarea imediată a residenței societății acționare dela Berlin la București. Guvernul nemțesc din Berlin a declarat într'un ton foarte energetic, că votul acesta este atât cât frângerea cu convențiunea stabilită în privința rescumpărării. Ministrul de finanțe Sturza și-a dat în urma acesteia demisiunea, care nu s'a primit.

Ministeriul Bratianu s'a îndreptat către guvernul comun dela Viena ca acesta să întrevină la Berlin, însă fără rezultat. Se dice, că în cele din urmă România va trebui să ceadă.

Un atentat nou anunță telegraful. Asupra regelui și reginei din Spania a împuşcat un individ din Galiția (spaniolă). Din norocire atentatul n'a succes. Se dice că atentatorul este prins.

La a doua căsătorie a preoților.

(Respuns d-lui V. Mangra din Arad.)

(Urmare).

Dice apoi dl M., că întrebările: „Ce e doctrin'a? Ce e dogma? Ce e canonul? sînt lucruri elementare”. Eu conced să fie și elementare, însă ved că dl profesor de teologie Mangra, dice tot într'o prelegere că: „doctrină numim în genere ori ce principii religioase filosofice

sau de drept ect.”) Mai încolo dice dl M.: „Crestinismul este o doctrină revelată de Isus Cristos, care nu poate fi interpretată decât pe cuvîntul lui Ddeu.”) Așa dară dl Mangra dice o dată, că doctina e: „principiu religios” și după aceea eară și că e: „revelațiune de Isus Cristos” între care este mare deschilnire.

Mai departe dice dl Mangra, că eu n'am știut precisa canoanele, ca și când nici nu ași fi vădut colecțiunea de canoane. Dară chiar să nu le fi precizat bine, ceea ce însă nu admit, nu trage nimic din ponderositatea tractatului meu, pentru că eu prin precizarea ce o am făcut nu am voit să pun o mare ponderositate, prin care să mi întăresc tractatul meu, ci nu mai am arătat, că congresul național și tot aceia, cari discută asupra cestiunei stau pe terenul liber de a pute discuta asupra cestiunei.

Doară aici vrea dl M. eară și să dică, ca și până aici: că deși am vădut canoane dară nu le am priceput voind prin aceasta să micșoreze persoana mea, dacă nu are arme de a lovi tractatul meu. Pentruca on. public să poată judeca între definițiunea mea și a dlui Mangra., le citez aici după cum urmează: Eu le precizez canoanele astfel:

„Canoanele în biserica noastră sînt complexul tuturor legilor bisericesci precare este basată biserica, după care se organizează și se administrează, în lăuntr'u și în afară. Aceste apoi după natura lor sînt de trei feluri 1. dogmatice care precizează dogmele bisericești; 2. administrative, care se ocupă cu administrațiunea afacerilor bisericesci și a 3. disciplinare care sînt întemeiate pentru susținerea disciplinei și a moralei în biserică. Cele cuprinse în punctul prim le consider de infalibile, pentru că acele precizează credința noastră și sînt

1) A se vedea Nr. 41 din „Biserica și Școala” pag. 336.

2) A se vedea nrul 42 din „Biserica și Școala” pag. 345.

basa ortodocsiei noastre „pentru că altă temelie nimenea nu poate să pună afară de aceea ce este pusă” dice Apostolul. Eară dnul Mangra le precizează așa: „Canoane se numiau în genere toate decisiunile sinoadelor referitoare la constituțiunea, cultul și disciplina bisericești, eară dogme se numiau în special decisiunile sinoadelor, cari au de obiect credința, și care pusă în formă de confesiune se numesc simboluri. În urmare canoane dogmatice nici nu există ci numai dogme. Canoanele întocmai ca dogmele au puterea lor obligatoare în biserică. Ele sînt stabilite de apostoli în spirăți de Ddeu și de episcopi, succesorii lor, dirigați de sântul spirit pentru conservarea credinței a moralei și a instituțiunilor lui Christos. Singura deosebire ce o putem face, este între canoanele ce impun o obligațiune universală și permanentă, și între, acele ce nu cuprind decât dispozițiuni locale sau transitorie. Aceste din urmă nu sînt obligatoare pentru toate bisericile, eară cele dintăiu trebuiesc aplicate universalmente și a servi de basă la toate regulamentele sau statutele particulare ce le stabilesc sinoadele eparchiale sau provinciale pentru buna cărmuire și administrațiune a bisericilor. Dară cu toate că canoanele sînt legile, cari se repoartă la constituțiune, cult și disciplină și nu la dogme”. Adăcă dl Mangra când vrea să precizeze canoanele, spune că sînt făcute de Apostoli și de episcopi dirigați de duhul sânt ca și când noi nu am scii că cine a făcut canoanele și ca și când aceasta n'ar pute remăne din precizarea canoanelor. Bag samă vrea dl Mangra să ne sparie că atunci au fost episcopii dirigați de duhul sânt, și aceea acuma nu se mai poate întempla.

Adeacă dl Mangra a desperat a se mai pogori Ddul sânt peste noi. Dară noi sîntem convinși, că Ddul sânt este tot deauna cu noi și în sinoadele noastre, tocmai ca și pe timpurile vechi. Să nu creadă dl M. și cei de o convingere cu dnealui, că noi cari spriginim a doua căsătorie a

FOIȚA.

O iernare în ghiată.

(Traducere din Jules Verne.)

(Urmare)

Cap XVI.

Sfârșitul.

Misonne și Turquette, căror le a succes a se deslega de legături, au adus pe rânitul Herming și l-au pus în asterutul lui: el hropotia deja și și aștepta moartea sigură. Cei doi marinari se ocupau acum cu Pierre Nouquet, a cărui rană din norocire nu era togma greă.

O durere adăcă era păstrată pentru Ludovic Cornbutte și pentru logodnica sa; tatăl lor numai da nici un semn de viață. A murit de spaimă pentru fiul seu, pe care l scia în mânele inamicilor? a murit încă atunci, când s'a petrecut scena cea înfiorătoare? Nimenea nu scia respunde, destul că bunul marinariu betrân era mort.

Din cauza acestei lovituri neașteptate Ludovic și juna fată fură cuprinși de o intristare adăcă; ei îngunchiara jos lângă cadavru și s'au rugat din toată inima pentru sufletul repostatului.

Penellan, Misonne și Turquette n'au vrut să i stérnească în superărea lor și s'au suit earăși sus pe pod. Aici i mai așteptau unele afaceri. Ei duseră trupurile celor trei urși în partea dinainte a podului și Penellan și-a rezervat a folosi cojacele urșilor. Nu i-a trecut însă nici prin mînte a mânca carnea animalelor. În oarele din urmă se impuținaseră oamenii bricului așa de mult, încât ori ce grige în privința aceasta deveni de prisos. Lui Andreiu Vasling, Aupic și Jocki li s'a deschis pământul pe litoralul sinului și în scurt le urmă și Herming, care și-a dat sufletul seu negru, fără să i pară rău și fără să și recunoască peccatele.

Cei trei marinari s'au pus acum și au reparat cortul, ce era rupt în mai multe locuri, pre unde zăpada cădea neîmpedecată pe pod. Tempe-

ratura era încă pururea foarte friguroasă și s'a schimbat numai în 8 Februarie, în ziua când soarele a apărut eara deasupra orizontului.

Ioan Cornbutte încă fu îngropat pe litoral; el își părăsi casa spre a da ajutoriu și a mântui pre unicul seu fiu și trebui să devină aici jertfă climei teribile. Mormântul lui se înalță pe un deluț și fu însemnat cu o simplă cruce de lemn.

Ludovic Cornbutte și soții lui au mai avut să suferă multe și dela ziua aceasta incoace, dară sănătatea au redobândit-o, mai cu samă prin mijlocirea lămailor găsite curînd după catastrofă. Patruspredece zile după evenimentul cel înfricoșat și descris se restaurară și Gervique, Gradlin și Pierre Nouquet într'atata, încât putură părăsi asternuturile și se putură întări prin mișcare.

N'a trecut mult și vînatul încă era mai înlesnit și mai bogat; pase-rile maritime se întorceau în ciopoare mari și un felu de rațe selbatice, care se află de multe ori în ținuturile aceste dau fripturile cele mai plăcute.

Venătorilor nu li s'a mai întemplat altă fatalitate în excursiunile lor, decât că, recunoscînd odată țaria gheței, douăzeci și cinci de miluri spre meadă și, au perdut doi dintre căni lor.

În luna lui Februarie ninsoarea și furtunile viforoase se urmau aproape fără intrerupere, temperatura mijlocie încă se ținea continuu la gradul al douăzeci și cincilea sub nulă; iernătorii însă, în asemănare cu mai nainte, suferiau puțin din partea frigului. Soarele, care se ridica mai mult și mai mult deasupra orizontului, anunța sfârșitul suferințelor, și trebuie să presupunem că și ceriului i s'a făcut milă de bieții marinari, căci în anul acesta căldura s'a arătat cu mult mai curînd ca de altă dată. Deja în luna lui Martie rotiau în sbor unii corbi în giurul corabiei, după acestia urmară găse selbatice și cocori, cari în călătoriile lor spre nord se rătăciră până pe-aci.

Venirea paserilor a fost signalul, că frigul s'a muiat, cu toate că mari speranțe nu se puteau întemeia pe impregiurarea aceasta, pentru că o schimbare a vîntului la lună nouă ori

preoților o facem din dispreț cătră canoane departe să fie de noi; fără o facem din ingrijire pentru moralitatea creștinismului și a bisericii noastre. Și chiar dacă mărturisim, că unele canoane au eșit cu totul din us și nu se mai pot aplica, dacă spunem adevărul, atunci nu facem nici o nedreptate nimurui să ne poată acusa de nedreptate „sau doară vrășmaș m'am făcut voaue grăinduvă voaue adevărul?”¹⁾ Eară aceluia ce nu i place adevărul ci vre să mărturisească una și în faptă să facă alta, acela este ierit și fariseu pentru că aceia se prefăceau că propagă morală și ei făceau cele mai mari imoralități și corupțiuni. Eară cine asamenă deslegarea căsătoriei a doua la preoți, cu reformația lui Luter, nu cunoaște cele 95 de tесе a lui Luter, sau esplicarea tainelor de Calvin. Să mă ierte dl Mangra cu prea înalta dsale sciință că este cam subțirică și este mai mare fumul decât focul; pentru aceea doară aserțiunile mele referitoare la a doua căsătorie le susțin, după cum le am comunicat ca basate și adevărate. Dic dară dle M. încă odată publice, că să te mai miri! „Că atât sântii părinți singularmente cât și sinoanele bisericeii și-au permis în santele canoane a delătura dispozițiuni apostolice”. Și despre aceasta nu trebuie să se mire dl Mangra ca profesor învățat și încă cel mai învățat între învățați; ci trebuie să scie, că e așa, dacă a petrecut dl Mangra cu atențiune desvoltarea creștinismului atât pe timpul sinoadelor cât și înainte de sinoade și după sinoade și dacă scie și sânta scriptură. Am șis și aceea și susțin și mai departe „că tot ce este făcut de om nu poate să fie mai perfect, decât aceea ce este făcut de Dđeu” și aceste dle Mangra le dic ca teolog, ca canonist, ca ortodocs. Și dacă dta nu cređi, că lucrurile făcute de Dđeu, sânt mai perfecte decât cele făcute de oameni atunci ai să cređi din contră, că lucrurile făcute de oameni sânt mai perfecte decât cele făcute de Dđeu și veđi dle M. eu nu dic pentru aceea cătră dta că esti „eretic” „sceptic” sau „cinic”, ci dic numai, că te ai confundat pentru că oamenii cei cu așa multă învățatură și sciință ca și dta de multe ori se scapă de vorbesc lucruri de acele, de care nici se pot lua în considerațiune și în nume de reu.

Am să mai spun d-lui M. că sânta scriptură este cuvântul lui Dđeu și despre aceea nimenea nu se îndoiesce „și autorul ei este însuși Dđeu care este sânt”²⁾ adevă este proprietatea lui Dđeu, și nu a Apostolilor ori prorocilor, ori a sântilor părinți; și toate scrierile apostolice profetice, ori a sântilor părinți, cari nu sânt cuprinse în sânta scriptură sânt mai de jos decât sânta scriptură ca lucruri omenesci; așa dară d-le Mangra nu este trasă la indoială autoritatea sântei scripturi, căci sânta scriptură este cuvântul lui Dđeu și nu a sântilor părinți și nici a Apostolilor. Fără d-ta nu ești în curat cu d-ta.

Vrei, d-ta d-le M. ca să negi că

¹⁾ Galat. c. 4 v. 16.

²⁾ Veđi „definițiunea sântei scripturi” în Isagogia de Dr. Il. Pușcariu.

lună plină coboria temperatura dintr'odată așa de tare, încât marinarii trebuiau să se folosească de cele mai mari precautele. Bastingele corabiei și despartiturile dintre încăperile podului, nelocuite și o parte considerabilă a punții erau deja întrebunțate ca material de foc. Era așa dară timpul suprem ca iernarea să se termine. În Martie temperatura mijlocie nu trecea preste 16 graduri și Maria trebuia să se grăbească, a pregăti vestiminte nouă pentru anutimpul mai călduros.

(Va urma).

sinoadele bisericeii n'au delăturat dispozițiuni apostolice prin canoane? Dacă vrei să negi poți nega, căci aceea este mai ușor, însă eu voi spune pentru cei ce vreau să creadă, că aceea s'a întâmplat și anume s'a întâmplat prin canonul 12 dela sinodul ecumenic VI, prin care episcopilor li se opresce de a se căsători, sau de a locui mai departe cu soțiile lor dacă s'au ales episcopi; nu citez aci tot canonul pentru că despre aceasta cred că nu se îndoiesce nimenea, și apoi nu mi ar plăce să fac zamă lungă ca dl M., dară voi cita dispozițiunile apostolice cari sună astfel: „De poftesce cineva episcopie bun lucru poftesce. Inse se cade episcopului să fie fără de prihană, bărbat al unei mueri.”¹⁾ „Legatuteai cu muierea? nu căuta deslegare.”²⁾ „Cele ce Dđeu au împreunat, omul să nu despartă.”³⁾ Inse canonul acesta (12 VII) demândă ca cei aleși de episcopi să se despartă de muierele lor.

Așa dară d-le M. cred că vorbesc adevărul atunci, când spun aceea ce este, și te duc și pre d-ta acolo cu degetul să veđi „decu nu fi necredincios ci credincios.”

Nu vorbesc dară d-le M. din necunoștință de canoane și nici din necunoștință de teologie ortodocsă, după cum ai bine voit a mă acusa, ci vorbesc din completa cunoștință a ambelor, despre aceea cred că ești convins și d-ta. Cele ce le citează dl Mangra despre recerințele unui sinod ecumenic le sciu, aceste nu detrag nimic din cele ce am scris eu, pentru că diferența ce am șis că este între canoane, eu încă o am arătat, cu citarea canoanelor, și cine se îndoiesce, caute și se va convinge.

Cumcă sântii părinți s'au folosit de canoanele făcute de dênșii în eparchiele lor și înainte de aprobarea lor, prin sinoadele ecumenice, este constat și se poate vedé între altele și din epistola sântului Vasiliu cătră Diodor episcopul Tarsului, în respectul canonului 23 a sântului Vasiliu, precum și din altele. Deci dară d-le Mangra eu cred aceea ce ved, mai bine decât ceea ce nu mai aud.

După ce dl M. mai spune că ce se mai află în hotăririle sinoadelor spune ce sânt tradițiile și ce se deduc din toate aceste.

Apoi după ce mi mai face și mie câteva imputări, vine și protestează în contră dorinței exprimate de mine pentru un sinod, — dacă ar fi posibil ecumenic, — ca nu cumva un asemenea sinod să concedă a doua căsătorie la preoți; întru atâta este dl Mangra de inimic acestei căsătorii.

(Va urma.)

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Zam 12 Dec. 1879. Prea stimată Redacțiune! Cetind în Nr. 144 a preș. điaru „T. R.” cerculariul prea măr. cons. de dto 29 Noemv. a. c. Nr. 3369, îndreptat cătră toate oficiile protop. ca insp. districtuale de scoale, — la care cerculariul, după modestele mele cunoștințe, întru interesul înaintării, după recerințele timpului, — voi descoperi unele scăderi scolare, cari dacă nu se vor delătura, toate nisuințele prea măr. cons., sinod ori congres nu vor avé rezultatul dorit.

Cerculariul mai sus citat atinge toate corardele, care vibrează adênc în inimile tuturor celor ce se interesează de cultura poporului, — cele ordonate cătră autoritățile scolare sânt foarte bine venite și la timp, și dacă vor pricepe organele scolare punctele ordonate și le vor implini, va fi încâtva asigurată existența sêrmanilor învăț-

¹⁾ Timoteiu I c. 3 v. 2. ²⁾ I Cor. c. 7 v. 27. ³⁾ Mat. c. 19 v. 6.

tori espuși la multe neplăceri. Inse ce va fi acolo, unde salariile învățătorilor nu sânt sistemate, unde edificii de scoale nu sânt, și mai pre sus de toate unde sânt aplicați învățatori necualiificați cu miserul salariu de 30 fl. pe an.

După modesta mea părere sistemizarea salariilor învățătoresci din care să poată trăi învățătorul, și organizarea scoalelor este lucrul cel mai urgent. Aceste sânt a se împărți în 3 clase precum sânt parochiile împărțite, și să se dică anumit ce cualificațiuni să aibă earăși fie-care învățătoriu după clase.

Salariile să fie cel mai puțin: clasa I cu 400 fl., clasa II cu 300 fl., eară clasa III cu 200 fl. pre lângă cortel și lemne pentru foc. Să fiu înțeleș. Eu dic pentru acele comune, unde încă salariile învățătorilor nu sânt sistemate, și unde și astăzi sânt în disordine, din care causă pre đice merge se micșorează numărul lor.

Se vor afla bărbați cari cunosc ca mine starea scoalelor noastre, poziția comunelor și sêrăcia poporului și vor dice: nu se poate altcum decât cum este astăzi. La aceste răspund: Sermanul popor jertfesce din sudoarea feței lui și pentru scoală, dar nu vede sporiu, pentru că în multe locuri deși este salariu bun, se lasă învățătoriu necualificat, și eară unde este salariu de 30—40 fl. nu pot pretinde a se aplica învățatori cualificați, — inse dacă se va sistemisa salariul învățătoresc, ca fie-care comună, — nu precum se tocmesc servitorii în tot anul, ci să se scie plata învățătorescă câtă este, și acele comune mici, care nu pot plăti salariul fipsat a se afilia la comuna din apropiere în înțeleșul legii.

Din experiență sciu încât este poporul nostru de aplecat spre bine. În anul 1873 devenind notariu în cercul Zamului am aflat unica scoală în Zam, și aceea de tot mică și slabă, — astăzi e scoală nouă! — în alte 6 comune nicidecum nu era scoale, în două comune au fost edificii scolare dar pustii, am întrebat unde e scoala din Almășel și din Micănesci? „Sau vëndut” am primit răspunsul, „sub absolutismul nemțesc au fost scoale și salare învățătoresci bine sistemate, după absolutism în acele două comune s'au vëndut edificii scolare.” Cu bărbați de frunte și cu preoții din comune mi-a succes a stabili scoalele, și am nisuit a filia comunele mici din apropiere la o scoală, la care s'au învoit, inse ce rezultat au avut? s'au dus unii locuitori la organele scolare competente, am auđit acea nemeritată imputare, — ce se amestecă notariul în afacerile scolare, mergeți faceți cum vă place; tocmiți învățătoriu cum puteți”^{*} aceste învățaturi au apucat rădăcini și astăzi cu greu le poți delătura. Am cercat și în anul acesta ca să se filieze comunele mici la o scoală, neavând sprigin din partea competentă nu mi-a succes; de silă este în fiecare comună scoală, dar este și adevărat, că progres cu excepțiune de cualificațiunea a 3 învățatori, dela ceilalți nu poți astepta. Astfelu de scădeminte cunosc și în alte părți; ba cunosc și acel trist adevăr, că dintre cei chemați mulți nu se interesează de scoală fie aceea cum va fi, pre când acum prin inspectorii regesci de scoale se impune datorirea notarilor, ca organe politice, a priveghia asupra elevilor cum cercetează scoala. Unii notari merg și mai departe și în calitatea aceasta își însușesc amestec și

^{*} Deși eu nu ca notariu în funcțiune ori din oficiu, ci fiind între popor ca Român m'am interesat de starea scoalelor și am sfătuit poporul spre stabilirea scoalelor și după puțință am nisuit la filierea comunelor mici la o scoală bună. Acesta a fost amestecul meu în afacerile scolare confesionale, și pentru aceasta n'am meritat imputare. (Nici odată. R.)

unde nu sânt obligați (veđi în foaia „Hunyad” din Deva din 15 Noemvre a. c. corespondența din Branișca). Mai multe de astădată le tac.

În astfelu de casuri sciind că prea măritul consistoriu are datoria, ca ori ce pedecă, ce ar fi pusă în cauza scolară, să o delătoreze, și cea mai mare datorie a lui este, ca mai întâiu să cerceteze în adins salarele învățătoresci precum sânt în realitate nu cum sânt arătate pe hârtie, și unde nu corespund, acolo să se ridice salariul după clasa, de care s'ar pute număr scoala, și unde comuna n'ar pute da singură acel salariu, acolo să se filieze comune din apropiere la o scoală, care apoi la oaltă ar pute clădi și o scoală corespunđătoare, făcând și un salariu îndestulitoriu, la care s'ar afla tineri cualificați și când aceste s'ar stabili definitiv, atunci cerculariul prea măr. cons. s'ar pute aplica, dar unde sânt învățatori cu 30—40 fl. salariu anual — se înțeleș și necualiificați — pe acolo dela acestia nu poate pretinde nimenea ca ei să fie ținuti de învățatori până când trăiesc.

Deci: ca să se încungiure aceste toate, mai nainte este de lipsă organizarea scoalelor și stabilirea salariilor învățătoresci pretutindenea, unde cere trebuința. Așa de esemplu în comunele din vecinatele comitate Arad și Caraș. *Este timpul suprem!!!*

Multe mai sânt de đis, dar imi rezerv dreptul pe de altă dată dacă prea stim. redacțiune imi va concede loc în „T. R.” Am đis!!

Petru Fogaraș m/p,
notariu cercual.

Varietăți.

* (Principele Metternich despre Napoleon I.) În memoriile renumitului cancelar austriac de stat, cari *togma es de sub tipar*, se află următoriu pasajiu despre Napoleon I:

Opiniunea mea despre Napoleon nu s'a schimbat în diversele fase ale raporturilor, în care am stat cu dênșul. L'am vëndut și l'am studiat în momentele când s'a aflat în culmea strălucirii sale, l'am vëndut în momentele de cădere, și ori cât s'a încercat dênșul să me țină în rătăcire cu privire la persoana sa, această totuși nu i-a succes. Inzestrat cu o rară prudență și cu o perseverență neobosită, pentru a culege tot ce se părea că au pregătit evinentele într'o jumătate de veac în favorul seu, a însuflețit de un spirit de domnitor activ și perspicace îndemânatic, pentru a apreția tot ce impregiurările i oferiau spre ași mulțami ambițiunea, dotat cu istețime memorabilă, pentru a folosi slăbiciunile și greșelele altora pentru sine, Bonaparte a remas singur stăpân pe câmpul de bataie, care i-l disputau patimele oarbe, stăruințele selbetece și nebune într'un restimp de șecce ani.

Ce m'a surprins mai mult la Napoleon a fost agerimea sa eminentă și simplitatea cea mare în cursul ideilor sale. Petrecerea cu dênșul avea pentru mine un farmec, care cu greu se poate definí. El apuca lucrurile totdeauna în punctele lor esențiale, le desbrăca de formele laterale superflue, nu-și da pace până nu infățișa ideile sale cu o claritate perfectă și strins ordinate, aflând pentru fie care lucru cuvântul potrivit, și creând acest cuvânt dacă nu-l afla în usul limbei, petrecerile cu dênșul erau pline de interes. Fiind că în întuițiunea sa tot era clar și precis, dênșul îndată ce se hotăria pentru o acțiune, nu mai cunoștea vre o nesiguranță sau greutate. Avea puține cunoștințe științifice, chiar și cunoștințele sale matematice nu întreceau cunoștințele unui ofier de rind din artilerie. Dar calitățile sale supli-

niau știința. El a devenit legislator, administrator și mare beliduce numai prin instinctul său. Napoleon nu era nereligios în înțelesul obicinuit al cuvântului; nu admitea că a existat vre o dată un adevărat ateist, condamna deismul abstract ca fruct al unei speculațiuni temerare. El recunoscuse religiei pozitive numai dreptul de a governa societatea; privia creștinismul ca baza pentru ori ce civilizațiune adevărată, catolicismul ca cultul cel mai apt pentru susținerea ordinii și liniștii în lumea morală, protestantismul ca izvor de neliniștiri și conflicte. Opiniunile sale despre oameni consistau într-o singură idee, care din nenorocire pentru dânsul avea puterea unei acsiome. El era convins că ori ce om care apare pe scena publică, e condus numai de interese egoistice; nu denega virtutea și onoarea, dar afirma că ele au servit numai iluzionarilor de călăuze, avea un tact rar, pentru a cunoaște oamenii, cari i puteau fi spre folos, și se îngria totdeauna a lega interesul lor cu al său. Pe parisiieni i privia ca pe niște copii și foarte adeseori compara Parisul cu o operă mare. Împunându-i odată că cele mai multe din buletinele sale sunt false, mi dăse rădind: Eu nu scriu acele pentru Dta. Parisiienii cred toate și eu le aș putea povesti lor și alte lucruri, ei totuși le ar crede încă posibile.

Napoleon nu se poate compara cu nici un erou din istoria universală. El voia să întemeieze un imperiu universal după un sistem deosebit. Ideea sa din urmă a fost să întindă domnia și asupra bisericii. Catolicismul avea să fie cu centrul său în Paris și Papa scutit de ori ce interes lumesc. Clădirea cea largă ce o întemeiease era opera mânilor sale și el singur a fost pilastrul principal, pe care se rădima boltitura. El fu luat și întreaga clădire se dărîmă.

* (Candidații de advocatură) vor avea la esamenele de advocat în Murș-Oșorheiu pe anul 1880 ca president al comisiei pre Iosif Schneider, și ca substitutul acestuia pre dl Ioan Geczeo president al consilierilor dela Tabla reg.

(Mulțămirea publică). Reuniunea sodalilor români din Sibiu și-a înmulțit biblioteca încă cu 20 bucăți de cărți dăruite de dl George Bariț redactorul „Observatorului”. Pentru această faptă subsemnatul comitet în numele reuniunii respective își exprimă prin această viu a sa mulțămirea publică.

Sibiu în 30 Decembrie n. 1879.
Comitetul reuniunii sodalilor români.

* (Teatrul Dacia). Reprezentațiunea în folosul inundațiilor din Transilvania. Reprezentațiunea de a sară dela teatrul Dacia, dată în folosul inundațiilor din Transilvania, a avut un succes mai presus de toate asteptările. Sala teatrului a fost în adevăr inundată de public, care era atât de numeros încât o parte din el a trebuit să se reverse pe străzile Capitalei adecă mulți, foarte mulți au trebuit să se întoarcă cu părere de rău dela casa teatrului, ne mai găsind loc. Nu numai toate lojile și toate stalurile erau ocupate dar încă mulțime de persoane fuseseră bune bucurase a plăti intrarea deplină numai să aibă dreptul de a asista și ele în picioare într-un colțisor, fără a mai vorbi de suplementul de scaune ce se adusesse în sală.

Astfelu dar, judecând după numărul publicului care a asistat la reprezentațiunea de a sară, trebuie să conchidem că ea a dat un bun câștig în folosul inundațiilor din Transilvania. Îndată ce vom avea date pozitive vom publica rezultatul acestei reprezentațiuni.

Cu această ocaziune trebuie să constatăm, că simpaticul nostru artist

d. Ionescu, și-a câștigat prin acest fapt, nouă titluri la recunoștința Românilor, căci și de astădată, ca și în alte rânduri, el fu cel dintâiu care premerse cu exemplu. Să sperăm că el nu va rămâne izolat adecă fără imitatori.

D. Mocean cu elevii d-sale asemenea merită lauda și mulțămirea noastră, căci n'au lipsit ași da cu toată inima binevoitorul concurs, după cum totdeauna au făcut în asemenea ocaziuni.

Dar d. Ionescu nu se mărginește la atât, D-sa a anunțat asară ca în ultima Duminică dinaintea sărbătorilor Crăciunului, la ora 1 din zi va da o reprezentațiune, cu concursul gratuit al tuturor artiștilor, în folosul văduvelor sermane din capitală. Prețurile locurilor vor fi foarte reduse pentru această nouă reprezentațiune de binefacere. Toate stalurile, fără deosebire, vor costa câte 1 lei, ear un loc în lojă 2 lei.

Felicităm pe d. Ionescu pentru generositatea d-sale. Credem că ori-ce alte comentarii sunt de prisos. „R.”

* (Teatrul Dacia). Reprezentațiunea dată în folosul inundațiilor din Transilvania, a produs suma netă de 1005 franci, care s'a și trimis la destinație de d. director Ionescu. „Resb.”

* (Ex-impărăteasa Eugenia) tot zdrobită de durere pentru pierderea unicului ei fiu, se dăce că s'ar fi decis a se duce în țara Zulușilor spre ași sfârși zilele în locul, unde fiul ei a perit.

* (Gradurile temperaturii) în tot continentul Europei au fost în săptămâna trecută următoarele. Haparand +2, Tromsö +5, Petersburg +3, Christiansund +8, Hebridi 10, în Irlandia 15; în Italia de sus însă — 10, Madrid — 5, Franca de sud 6 până — 10° C. Mai simțit a fost frigul în Franca mijlocie, Germania de sud și în Austro-Ungaria. Așa s'a notat încă în această săptămână în Paris — 21.6, Altkirch — 28, Bamberg — 25, Friedrichshafen — 23, Klagenfurt — 21, Viena — 18. Pesta — 19, Szegedin 21, Triest — 6 și Moncalieri 10 graduri Celsius.

* (Anecdote de iarnă). În zilele aceste se dusesse un biet de om în pădure după lemne. Pe cale îl copleși setea și ajungând la un pârâu cu apă el tăie la un loc ghiața și punându-se pe pânțele a început a bea cu lăcomie. Într'aceea însă i-a înghețat mustețele în apă și pre lângă tot necasul a se elibera din această poziție n'a putut isbuti și bietul a cădând jertfa gerului. Într'o stradă din Düsseldorf 3 femei și-au spus într'o dimineață noutăți până când au înghețat. Vecinii le-au venit într'ajutoriu cu oale pline de apă ferbinte spre a le desgheța, o impregiurare, ce a pricinuit mult ris.

* (Republicanii din Neapole) au lipit pe toate străzile un manifest subsemnat de Garibaldi, prin care se cere guvernului, secularizarea tuturor bunurilor bisericesti, anularea legii garanției, recăștigarea pentru Italia a Savoyei, Nizzei, Corsicei și altor teritorii, introducerea votului universal, desființarea armatei permanente și convocarea unei constituante.

Poliția a luat imediat măsuri pentru suprimarea acestor manifeste.

* (Lotrie sau resbu-nare!) Din Tisza-Ujlak se scrie cu datul 15 Decembrie n. În noaptea trecută au intrat cu puterea niște oameni în casa unui Jidan, cu numele Festinger care ca birtaș imprumuta bani cu 90, 100, și 120 procente. Având acesta însă o purtare de tot nesuferibilă față cu locuitorii imprumutați, el fu în această noapte omorât și pradat de toți banii aflați la dânsul. Polițele și acceptele însă nu le-au putut afla și așa ele au ramas nefurcate.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.”)

Madrid, 31 Decembrie n. Un individ de 20 ani născut din Galiția cu numele Otero Conzales a tras cu pușca asupra regelui și a reginei la poarta palatului regal. Nu s'a vătămât nici unul. Atentatorul s'a arestat, se crede, că mai sânt complici. Au urmat trei arestări. Glonțul al doilea a trecut aproape pe lângă fața reginei. Majestaților li s'au adus la intrarea și eșirea din operă ovațiuni entusiastice. O mulțime de popor a însoțit pe rege și regină până la palatul regal.

Viena, 31 Decembrie n. „Polit. Coresp.” anunță: Astăzi s'a subsemnat în Berlin declarațiunea, conform căreia tratatul comercial după cheia celei mai favorite puteri se proungese cu modificațiunile cunoscute pe șese luni.

Bibliografie.

Protocolul Congresului ordinariu național-bisericesc al metropoliei Românilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania convocat la Sibiu, pe 1/13 Octombrie 1878. Sibiu, editura metropoliei 1879. Prețul 1 fl. v. a.

Calendarul pe anul visect de la Christos 1880. (Cuprinzând: Șematismul bisericii ortodoxe-orientale române din Ungaria și Transilvania) Anul al douăzeci și nouălea. Sibiu, editura și tipariul tipografiei archidieceșane. Prețul 30 cr. v. a.; pentru vândători 25 cr. v. a.

Călindarul bunului econom pe anul visect 1880, întocmit de D. Comșa și Eugen Brote. Cu mai multe ilustrațiuni intercalate în text. Anul IV, Sibiu, editura tipografiei Ios. Drotleff. Prețul 45 cr. v. a. sau 1 leu n.

Călindarul pre anul visect 1880, dela Nascerea Domnului. Anul I. Flasiu, Tipografia Seminarului gr. cat. Prețul 25 cr. Religiuinea din punct de vedere politico-juridic, de Dr. Ioan Bohl. După traducerea germana de Silviu Rezeiu, preot al dieceșei gr. cat. oradane etc. Oradea-Mare 1879. Prețul 1 fl. 70 cr.

Raportul anual al Societății academice social-literare „România-Jună” în Viena. Al IX-lea an administrativ, din 1 Octombrie 1878 până în 30 Septembrie 1879. Viena 1879.

Reportul general al Societății literare „Petru Maior” pe anul scol. 1878/9 Budapesta 1879.

Statistica din România. Mișcarea populațiunii pe anul 1876, după registrele stărei civile. Bucuresci, Tipografia statului 1879.

Convorbiri literare. Anul XIII — Nr. 9. 1 Decembrie 1879.

Sumariu: Sfântul Andrei, novelă de N. Gane. — Un fenomen morfologic în limba română, studiu filologic de H. Tictin. (sfârșit). — Cânta, poezie de A. Naum. — Pășurile unui American în România, de N. Xenopol. (urmare). — Scrieri ale lui Eliade Rădulescu către Costachi Negruzzi. — Sihla; Moara; O fată și flăcău, poezii de N. Beldiceanu. Bibliografie.

Albina Carpaților, foaie beletristică, științifică și literară cu ilustrațiuni. Tomul IV. Nrul 5.

Sumariu. Text: Amor și ortografie, novelă originală, (continuare). — Nu mă uita, poezie de A. de Musset. — Studii despre teatre: Teatrul la Indiani, de Frédéric Damé. — Vârful cu dor, critică musicală de b. — Nepotul ca unchiu, comedie în 3 acte, tradusă după Schiller, de Petra Petrescu (continuare). — Lumină fie: II de X.... — Din viața poporului român: Înflorirea vlăstărei, Bucuria Românilor la sărbători, de O. Dlujașchi. — Cinez la nevastă mea, scene din viața conjugală. — Varietăți, Bibliografie. — Ilustrațiuni: Teatrul la Chinezii: Actor chinez. — Un oaspe incomed. — Pe copertă: Partea umoristică: Petru din mazere, poveste (fine) — Anunțuri.

Bursa de Viena și Pesta

din 30 Decembrie n.

	Viena	Pesta
Renta de aur	97.80	97.85
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	—	75.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	87.50	87.50
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient ung.	78.—	78.—
Împrumutul drumurilor de fer ung.	114.75	114.75
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pământului	88.25	88.25
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	—	86.—
Obligațiuni urbariale temeșane	87.25	87.—
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorțire	—	84.75
Obligațiuni urbariale transilvane	85.70	85.50
Obligațiuni urbariale croato-slavo-nice	89.—	—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimeii de vin	88.50	88.50
Datorie de stat austriacă în hârtie	69.05	69.—
Datoria de stat în argint	70.60	70.40
Renta de aur austriacă	81.20	81.25
Sorți de stat dela 1860	130.—	130.50
Acțiuni de bancă austro-ung.	837.—	837.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	291.20	291.50
Acțiuni de credit austr.	269.—	268.75
Sorți unguresci cu premii	—	107.25
Argint	—	—
Galbin	5.52	55.51
Napoleon	9.31	9.31
100 marce nemșeci	57.85	57.80
London (pe polița de trei luni)	116.80	116.85

Economic.

Făgăraș, 26 Decembrie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 8.—9.—; grâu scăreț fl. 7.—7.20; sâcară fl. 5.—5.20; orz 3.80—4; ovăș fl. 2.80—2.85; cucuruz fl. 3.80—4; mălaiu fl. —.—; Sămânță de cânepă fl. 8.—9.—; mazere fl. —.—; linte fl. —.—; fasole fl. 6.—6.50; crumpeneș. 1.—1.60; pro 100 chilo: Slănină fl. 60.—72; sâu brut fl. —.—; sâu de lumină fl. 36.—38; unsoare fl. 56.—58; cânepă fl. 30.—35; sâmânță de in fl. —.—; sâpun fl. —.—; fân fl. 1.80—2.40; spirt pro grad 11½— cr.; pro chilo carne de vită 40 cr. carne de vițel — cr.; carne de porc 36 cr.; carne de berbec 24 cr.; ouă 4 de 10 cr. Târgul de ași din pricina sărbătorilor crăciunului a fost slab cercetat.

Budapesta, 27 Dec. n. Asprimea iernei nici acum nu se mai domolește. Numai în ziua de Crăciun a fost iarna încățva mai domoală, dară numai decât în ziua următoare a început frigul de nou și încă cu o intensitate, carca, daocă mai încă încă vro-o săptămână două, va omori oamenii și vite cu grămada, pentrucă, după cum anunșasem deja mai înainte, nici oamenii nici vitele nu mai au ce mânca. Frigul în săptămâna trecută a fost tot cam de —10° R. Gheața peste tot locul e foarte groasă și cea de pe riuri ne amenință la ruperea ei cu mari primejdii. Sâmânăturile stau sub zăpadă așa de astupate, încât și pentru ele este mare primejdie, că vor peri cu totul. Din aceste impregiurări neplăcute s'au scumpit toate articulele din târg cu deosebire însă bucatele: În special notăm:

Grâul la 30—35,000 m. m. a trecut cu fl. 15—15.10; sâcară a trecut de tot puțină dară scumpă; orzul s'a vândut cu fl. 8.50; ovăș fl. 7.—7.87; cucuruzul cu fl. 7.60—8.90; fâină a trecut puțină. Pâstăioasele au trecut bine și scumpe și adecă: linte cu fl. 10—16; mazerea cu fl. 10—11; fasolea cu fl. 10—12.25; mălaiul cu fl. 8—8.20; sâmânță de in cu fl. 13—13.50; sâmânță de cânepă cu fl. 10—10.50; (toate per 100 chilogramme); lânile cu fl. 74.—76 per 56 chilogramme; spirtul en gros cu fl. 36.25—37.25; en detail cu fl. 39—39.50 per 10,000 litre %; cartofii cu fl. 4—4.50.

Porcii au fost scumpi. În târg au fost 57.720, dintre cari din Ungaria de jos 5040, din România 130 și din Ardeal 250 capete; unsoarea de porc a trecut cu fl. 51.50; fără vas, eară cu fl. 56 cu vas cu tot; slămina cu fl. 45.50; sâul cu fl. 47—48.

Peile de oaie din Bănat și Ardeal cu fl. 140—160; cele de miel cu fl. 80—90; cele de capră cu fl. 166—172 per 102 dărbate. Alte soiuri de pei de astădată nu s'au aflat în târg.

Estras din foaia oficială „Budapest Közlöny.”

Licitațiuni: în 7 Febr. și 13 Martie imob. lui Ioan Stoica în Veneția de jos (judec. cerc. Făgăraș); în 14 Ian. 1880.

imob. lui Ioan Borș în Moha (jud. cerc. Sighișoara); în 22 Ian. și 23 Febr. imob. lui Mihail Parcolab în Cluj (trib.); în 3 Ian. imob. lui Ioan Mateiu și Ioan Marton în Dămuș (jud. cerc. Huedin); în 15 Ian. imob. lui Ioan B. Gemulea în Brașov (trib.); în 26 Ian. și 26 Febr. imob. lui Ianen Mitru Crișan în Agrebiciu (trib. Cluj); în 31 Ian. imob. lui Traugott Berger în Bistrița (trib.); în 6 Febr. și 20 Martie imob. lui Vasii Pura în Calbor (jud. cerc. Sighișoara); în 10 Ian. și 11 Febr. imob. lui Stefan Vântul în Rus (jud. cerc. Reghen) în 2 Ian. imob. lui Vasiliică Sângiorșan în Archiud (jud. cerc. Teaca); în 17 și 18 Februarie imob. lui George Bölöni în Apața (trib. Brașov); în 22 Ian și 25 Febr. imob. lui Teodor Pușcuț în Heghiu (jud. cerc. Sângiorșan); în 2 Ian. imob. lui Francisc Wolff în Sibiiu; în 2 Ian. imob. Emiliei Rudolf născută Heinrich în Sibiiu (trib.); în 27 Febr. imob. Casandrei Cojocar în Galaț (jud. cerc. Făgăraș).

Prima societate maghiară generală de asigurare.

Înștiințare.

cătră p. t. public asigurătoriu despre asigurarea pe șase ani a caselor și edificilor economice, pre lângă folosința anului prim grătit anticipativ.

Budapesta în luna lui Noem. 1879.

P. t. public asigurătoriu și mai vârtos p. t. partidele noastre, a căror simpatie și încredere, — pre lângă influințarea altor factori, — ne a ridicat societatea în stadiul de ași, nu ne vor nega acea recunoștință, că societatea noastră a rămas totdeauna firmă pe acel fundament, pre care și-a basat neguțătoria, și că a rămas firmă principiilor sale și pre lângă experimentările diverse ale altor societăți cari s'au ridicat în urma societății noastre.

Principiile aceste s'au recunecat și rebonificat prin acel rezultat, că încă cu finea anului present 1879 capitalul societății fundamentale (neatacaver) de 3.000.000 floreni în bani gata e deplin întregit, ear capitalul rezervat (dispozibil) i s'a ridicat la 1.000.000 floreni, și cu fermitate putem dicee aceea, cu ce nu va fi capace nici o societate concurentă, că societatea noastră tacete rezervate spre acoperirea daunelor, cu finea anului present în așa mare sumă le poate transpune în favorul socotului anului următoriu, că precum se vede de aci încolo din acele tacete se vor pute acoperi daunele eveniende în anii următorii!

Spre ajungerea acestui rezultat s'au nuzit dintru toate societatea noastră, pentru că a fost convinsă, că prin aceasta face un serviciu excelent neguțătorielor asigurătoare din patrie, și mai vârtos intereselor partidelor sale, dacă din câștigurile neguțătoriei constituie astfel de tari capitale fundamentale și disponibile, care conținând asigurarea destulă, la toată ocaziunea servese spre deplină încredere și liniștință, și că așa mare și deplin solvit capital fundamental și rezervat numai cele mai escelente societăți afară din patrie posed.

Dealtmintrelea p. t. public asigurătoriu, și mai vârtos p. t. partidele noastre și aceea pot documenta, că pre când noi de o parte astfel ne-am nuzit a câștiga, rectifica și rebonifica încrederea, pre de altă parte societatea noastră, amăsurat prosperării, întăriri și relațiunilor neguțătorielor sale, fiind înaintea ochilor totodată și interesele comune ale societății și partidelor asigurătoare, totdeauna a fost gata a întinde partidelor sale prospecte și binefaceri mai noue ceea-ce din cele mai multe cu aceea a documentat, că partidele asigurătoare pe viață, din câștigurile clasei acesteia jumătate, ear partidele asigurătoare contra daunelor de ghiță din câștigurile clasei acesteia a cincea parte se împărțesc.

Acesta ne e principiul pucerderii noastre și acum, și de aceea când am ajuns acolo, ca cu deplin solvit capital fundamen-

tal și rezervat putem continua neguțătoria, societatea noastră cu plăcere își realizează de mult propusul seu scop, și eacă cu aceeași și partidele asigurătoare contra daunelor de foc, voiesce a le împărțși în favoare mai nouă.

Am decis dară, și despre aceasta vom a înștiința publicul asigurătoriu, că asigurarea caselor și edificilor economice de aci încolo la noi întru acea favoare să se împărțască, că spre exemplu dacă proprietarii casei sau al pământului se obligă ași asigurarea astfel de edificii pe șese ani, societatea noastră de anul usuat grătit, de anul prim așa că partida asigurândă numai după folosința anticipativă a anului prim grătit, respective cu începutul anului al doilea e obligată a solvi tacetele.

Credem cumcă favorul dispunerii noastre acesteia totdeauna va ave cea mai mare aprețiere în clasa proprietarilor, dar mai vârtos în anul present și în timpul următor când încă va fi simțitoare calamitatea anului acestuia, și când în cercul economului așa puțin sunt bani. Dispozițiunea noastră aceasta încă și între așa împregiurări nefavorabile, face posibilă asigurarea pe un timp mai îndelungat. Și favorul acesta cu atâta e mai mare, cu cât e mai considerabilă taca anuală, și cu cât mai greu s'ar pute esopera în anul present sau următoriu solvirea aceleia anticipative prin economul apăsător de împregiurări nefavorabile a le anului acestuia.

Dar de beneficiul anului grătit anticipativ se vor folosi și acele partide ale noastre, care fiind deja asigurate pe un timp mai îndelungat, și sunt îndreptățite a folosi anul gratuit decursive, respective numai în anul din urmă al asigurării lor; pentru că prin înnoirea asigurării se vor folosi după o laltă de doi ani grătit, așa că un an va fi aceș al asigurării spirătoare, care au a' folosi numai în urmă, ear celalalt an e anul prim al asigurării înnoite pe șese ani.

Când despre favorul acest mai nou vom prin aceasta a înștiința p. t. public asigurătoriu nu ne reținem nici de exprimarea acelei convingeri, că p. t. public asigurătoriu precum în dispozițiunea aceasta promptabilitatea noastră sau în favorul folosinței anului gratuit anticipativ semnul încrederii noastre îl va recunoașce.

Înștiințând încă p. t. public asigurătoriu și despre aceea, că agenții noștri, dar și noi însine cu plăcere servim ori cu ce deslușiri.

Remănem cu salutare prima societate maghiară de asigurare.

Harslanyi Lévai.

Nr. 4440 1879. 1—3

CONCURS.

Spre ocuparea postului notarial în comuna mare Pianu-inferior salarizat cu 400 fl. și cartir natural se deschide concursul până 24 Ianuarie 1880.

Competenții au a-și așterne documentele lor până la acest termin subscrisei preturi.

Pretura Sas-Sebeșului

Nr. 201 — 1879 pres. 1—3

CONCURS.

La scoala poporală din Jacul rom. ppresbiteratul Têrnavei superioare, s'a înființat un post de învățătoriu. Pentru întregirea acestuia se escrie concurs până la 6 Ianuarie 1880.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. În bani, — salariul anual de 80 fl. și adecă,

a) 50 fl. v. a. din fondurile archidiecesane, votat de senatul scolar și

b) 30 fl. v. a. îi solvesce comuna bisericcesă din repartițiune.

Doritorii de a ocupa acest post de învățătoriu, au a-și adresa petițiu-

nile lor instruite în sensul „st. organice“ la subscrisul oficiu protopresbiteral până la terminul susinsemnat.

Alma în 8 Decemvre 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Almășan m. p.,
protopresbiter.

Nr. 328 — 1879. 1—3

EDICT.

Ana Călța din Șona protopopiatul Cohalmului, de relegiunea greco-orientală, carea de doi ani trecuți a părăsit pre soțul seu legiuit Moise Cordan de religiunea greco-catholică tot din Șona, fără a se scii locul ubicațiunei ei prin aceasta este provocată, a se înfățși înaintea subsemnatului tor matrimonial în termin de un an și o și, — căci la din contră procesul matrimonial în contrăi intentat, se va hotări și în absența ei, conform legilor în vigoare.

Forul matrimonial gr. or. al Cohalmului.

Cohalm în 21 Noemvre 1879.

Nicolau D. Mircea m. p.,
adm. prot.

Avis de abonament pre anul 1880.

„Amicul Familiei“

Jurnal social.

Beletristic și literariu.

Va eși în fie-care săptămână odată — Marța, în nri câte de 1—2 coale, format cuart mare, hârtie fină, tipar îndesat. Va publica articlii sociali, poesii, novele, romanuri, suvenir de călătorii ș. a. Va tracta cestiuni literare și științifice, cu reflecșiune fiind la cerințele vieții practice. Va petrece cu atențiune viața socială a Românilor de protodinea, precum și a celorlalte poporapuni din parte și străinătate. — Prin umore dulce și satiră aleasă va nuzi a face câte o oară plăcută familiei strivite de grigile vieții.

Prete tot va nuzi a întinde tuturor indiviților din familie o petrecere nobile și instructivă.

Prețul de prenumerațiune pre anul întreg e 5 fl. v. a. pe 1/2 an 2 fl. 50 cr. v. a., — pentru România și străinătate pre un an 13 franci — lei noi, pe 1/2 an 7 franci — lei noi.

Abonații pre anul întreg vor primi ca premiu portretul distinsului nostru filolog și istoric Timoteiu Cipariu — având de a solvi numai 30 cr. în prețul păcuetării și a cartei de transport.

„Higiena și Scoala“

Foate pentru sănătate, morbi Educațiune și instrucțiune.

Va eși în 1/13 și a fie-cărei lune în numeri baremi de câte o coală, și va publica: articlii din sfera igienei, medicinei poporale și a educațiunei și instrucțiunei elementari.

Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 2 fl. v. a., pentru România și străinătate 5 franci — lei noi.

Cărțile „Săteanului român“

Serie periodică

Pentru toate trebuințele poporului român.

Va eși în fiesce-care lună câte o carte, baremi de o coală, — și va publica: a) Descrierea vieții (biografia) a câte un bărbat mai vrednic de amintirea și recunoștința poporului român; b) Cunoștințe din economie, industrie, medicină, juridică ș. a.; c) Poesie vechi și noave, — mai cu samă de acelea cari ating mai de aproape pre poporul nostru și împregiurările, în cari a trăit și trăiesce; d) Novele poporale, istorioare, fabule, anecdote, proverbe și cuvinte înțelepte, de învățătură și petrecere; e) Risete și Zimbete; f) Diverse sciri din lumea mare.

Prețul de prenumerațiune pre un an întreg e numai 1 fl. v. a. (3 franci — lei noi).

Abonații vor primi ca premiu portretul vestitului Luptătoriu al Independinței naționale Avram Iancu — având de a solvi numai 30 cr. în prețul păcuetării și cartei de transport.

Toate aceste 5 foi de odată abonate costau pe 1 an întreg numai 16 fl.

Abonații pe anul întreg la toate foile, primesc și trate premiale împreunate cu acelea — având de a solvi nu 70 cr. în prețul păcuetării și a cartei de transport.

Colectanții de abonamente primesc gratis tot al 5-lea exemplariu.

Petri de moară.

Petri de trachit roșior curat de Königsberg în dimensiuni diverse se pot procura și cu cele mai eține prețuri dela

Andreas Rieger

[62] 1—3 Sibiiu, piața dela poarta turnului Nro 5.

Anunțiu.

Prima societate ungurească generală de asecurățiune, asecurășe gratis pe anul prim case și edificii economice, așa ca solvirea tacsei se va începe numai după espirarea anului prim gratuit, respective cu începutul anului al doilea, dacă astfeliu de edificii se vor asecura la dênșă pe un restimp de șese ani.

Desluciri mai în detail cuprinde înștiințarea direcțiunei publicată în această privință.

Societatea are ca reprezentant în Sibiiu pe dl Ludovic Reschner (strada Pintenului Nro 4).

Prima societate ungurească generală de asecurățiune.

Preotul român

Scriere periodică.

Pentru toți ramii literaturii bisericcesci.

Prin acesteia foie se va înlocui

„Predicătoriu Săteanului Român“

Va eși în fasciclii lunari câte de 2 1/2—3 1/2 coale format octav mare, hârtie fină, tipar îndesat; și va publica: a) articlii din sfera tuturor sciințelor teologice, — tractate dogmatice, istorice, juridice, morali, pastorali etc. b) articlii din sfera educațiunei și instrucțiunei religioase-morale, — tractate pedagogice, didactice și catichetice etc.; c) schițe din viața celor mai celebri bărbai ai bisericelor române și cunoștințe biografice despre sântii părinți ai bisericii resăritene; d) predice, omilii, catechese și parenses, pre dominece, sêrbători și diverse ocașuni, — mai departe predice generală despre virtuți și viciuri precum și predice întocmite pre cele patru anutempuri; e) istorioare, poesii și proverbe morali, precum și ori-ce cuvinte înțelepte și amenunte aplicabili la elaborate religioase-morali; f) studii archiologice și documinte istorice din trecutul bisericelor române; g) legi și dispozițiuni privitoare la bisericile și scoalele române confesionali; h) revista bisericcesă, scolară și literară, — precum și Revista dharisticii române și străine, încât aceasta ar tracta și cestiuni cari mai deapropoe interesează pe clerul român.

Din coloanele acesteia foie vor fi eschise disputele confesionali, și articlii referitori la cestiuni religioase contro-vertate.

Prețul de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl. v. a., pentru România, și străinătate 10 franci — lei noi.

Abonații pre anul întreg vor primi ca premiu portretele Archiepiscopilor-Metropolii români Dr. Ioan Vancea și Miron Romanul — având de a solvi pentru ambele numai 50 cr. în prețul păcuetării și a cartei de transport.

„Gura satului“

Jurnal glumet

Sociale-politic-toc.

A eși în toată Marți sara, ilustrat cu caricaturi frumoase; și va publica pășeniile nesdravenilor aventurieri și biografii celebrilor șarlatani ai timpului modern — mai departe tot soiul de articlii de veselie și petrecere: novele, romane, fabule, anecdote, comedii, risete și zimbete, scânteișe, puricării, furnicături, — afară de aceea va jine pre cetitorii sei în curent cu toate pertractările și hotăririile ciorboarilor țerei unguresci și a unor comitate și a comunității cu sfetnic fără sfat, precum și cu toate întâmplămentele din lumea mare, cari după natura lor cad în resortul lui.

Prețul de prenumerațiune pre un an e 6 fl. v. a. pe 1/2 an 3 fl., pe 1/4 an 1 fl. 50 cr., — pentru România și străinătate pre un an 8 fl. (20 franci — lei noi) pre 1/2 an 4 fl. (10 franci — lei noi).